

צוֹיְתִי שָׁם אִשָּׁה אֶלְמָנָה לְכַלְכֶּלְךָ. וְכִי אֵן פְּקִיד לָהּ
 קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אֶלָּא עַד לָא יִיְתִי לְעֵלְמָא, פְּקִיד
 קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּגִזְרָה דִּילִיהּ לְעֵילָא עַל
 הָעוֹרְבִים, לְמִיתִי מְזוּנָא לְאַלְיָהוּ, וְלַהֲהִיא אֶתְתָּא
 לְמִיתָב לִיהּ מְזוּנָא.

מַה פְּתִיב, (דף רכ"ב ע"א) (מלכים א' יז) וְתֹאמַר חַי יְיָ אֱלֹהֶיךָ
 אִם יֵשׁ לִי מְעוּג כִּי אִם מְלֵא כַף קִמַּח בְּכַד
 וּמְעַט שְׁמֹן בַּצִּפְתָּת וְגו'. וְהָא הֲכָא מְדִידוּ הָזָה
 בְּתֵהוּא קִמְחָא, דְּהָא הָזָה בֵּיהּ מְלֵא כַף קִמַּח בְּכַד,
 כַּף הוּא מְדִידוּ דִּילִיהּ, וְאַתְחִיזִי דְלָא שְׂרִיין בֵּיהּ
 בְּרֶכֶן, הוֹאִיל וְקָאִים בְּמִדָּה. מַה פְּתִיב, (מלכים א' יז) כִּי
 כֹּה אָמַר יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כִּד הַקִּמַּח לֹא תִכְלָה
 וְצִפְתָּת הַשְּׁמֹן לֹא תִחָסֵר עַד יוֹם תֵּת יְיָ גִּשְׁמִים.

תֵּת, תֵּתֵן פְּתִיב, מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּבִכָּל דְּרָא לָא
 אֶשְׁתַּבַּח מָאֵן דִּינִכִּי לְזַכּוֹ כֹּהֲאִי אֶתְתָּא, וְעַל

לשון הקודש

בְּאוֹתוֹ קִמַּח, שְׁחָרֵי הָיָה בּוֹ מְלֵא כַף
 קִמַּח בְּכַד. כַּף הִיא הַמִּדָּה שְׁלוֹ. וְנִרְאָה
 שְׂאִין שׁוֹרוֹת בּוֹ בְּרֻכּוֹת הוֹאִיל וְעוֹמֵד
 בְּמִדָּה. מַה פְּתוּב? כִּי כֹה אָמַר ה' אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל כִּד הַקִּמַּח לֹא תִכְלָה וְצִפְתָּת
 הַשְּׁמֹן לֹא תִחָסֵר עַד יוֹם תֵּת ה' גִּשְׁמִים.
 תֵּת - פְּתוּב תֵּתֵן, מָה הַטַּעַם? מְשׁוּם
 שֶׁבְּכָל דּוֹר לֹא נִמְצָא מִי שִׁזְכָּה לְזַכּוֹת

וְכִי אֵיפֹה צָוָה אוֹתָהּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא?
 אֶלָּא טָרַם שְׁתַּבָּא לְעוֹלָם צָוָה הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְּגִזְרָתוֹ לְמַעְלָה עַל הָעוֹרְבִים
 לְהַבִּיא מְזוּן לְאַלְיָהוּ וְלְאוֹתָהּ אִשָּׁה לְתֵת
 לוֹ מְזוּן.

מַה פְּתוּב? וְתֹאמַר חַי ה' אֱלֹהֶיךָ אִם יֵשׁ
 לִי מְעוּג כִּי אִם מְלֵא כַף קִמַּח בְּכַד וּמְעַט
 שְׁמֹן בַּצִּפְתָּת וְגו'. וְהָרִי מָאֵן מִדָּה הֵיחָה

דָּא בְּתִיב תִּתֵּן, אֲנִיתְּ תִּתֵּן מִטְּרָא עַל עֲלָמָא, בְּגִין
דְּזִכּוּתְךָ סְגִי.

וּבְתִיב (מלכים א יז) כִּד הַקְּמַח לֹא כָלְתָה וְצַפְחַת
הַשֶּׁמֶן לֹא חָסַר כְּדָבַר יי' אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד
אֱלִיָּהוּ. וְכִי אִם הֵחֹא קִמְחָא דְקִיָּמָא בְּמִדְיָדוּ,
דִּהְוָה מְלֵא כַף קְמַח, לָא פְּסְקוּ מֵיָּה בְּרַכָּאן בְּגִין
מְלָה דְאֱלִיָּהוּ, דְּבְתִיב כִּד הַקְּמַח לֹא תִכְלָה, וּבְתִיב
כִּד הַקְּמַח לֹא כָלְתָה. מִשְׁכֵּן הָעֵדוּת אָף עַל גַּב
דְּקִיָּמָא בְּחוּשְׁבָנָא, הוֹאִיל וְאִתְּפַקֵּד עַל יְדָא דְמוֹשֶׁה,
כָּל שְׁכֵן וְכָל שְׁכֵן דְּשִׁרְיִין בֵּיה בְּרַכָּאן. וְעַל דָּא
בְּתִיב, אֱלֹה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכֵּן הָעֵדוּת אֲשֶׁר
פָּקֵד עַל פִּי מוֹשֶׁה.

אֱלֹה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן. (שמות לח) רַבִּי חִזְקִיָּה פָּתַח
וְאָמַר, (שמות ג) אֵל תִּקְרַב הַלּוֹם שֶׁל נְעֻלְיָךְ

לשון הקודש

כִּד הַקְּמַח לֹא תִכְלָה, וּבְתוֹב כִּד הַקְּמַח
לֹא כָלְתָה – מִשְׁכֵּן הָעֵדוּת, אָף עַל גַּב
שְׁעוּמַד בְּחֻשְׁבוֹן, הוֹאִיל וְנִפְקֵד עַל יְדֵי
מוֹשֶׁה, כָּל שְׁכֵן וְכָל שְׁכֵן שְׁשׁוּרִים בּוֹ
בְּרַכּוֹת. וְעַל זֶה בְּתוֹב, אֱלֹה פְּקוּדֵי
הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכֵּן הָעֵדוּת אֲשֶׁר פָּקֵד עַל פִּי
מוֹשֶׁה.

אֱלֹה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן. רַבִּי חִזְקִיָּה פָּתַח

כְּמוֹ הָאִשָּׁה הַזֹּאת, וְעַל זֶה בְּתוֹב תִּתֵּן.
אֲתָה תִּתֵּן מִטְּרָא עַל הָעוֹלָם מִשׁוּם
שְׁזִכּוּתְךָ רַבָּה.

וּבְתוֹב כִּד הַקְּמַח לֹא כָלְתָה וְצַפְחַת
הַשֶּׁמֶן לֹא חָסַר כְּדָבַר הוֹי אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד
אֱלִיָּהוּ. וְכִי אִם אוֹתוֹ קִמַּח שְׁעוּמַד
בְּמִדְיָה, שְׁהִיָּה מְלֵא כַף קְמַח, לֹא פְּסְקוּ
מִמֶּנּוּ בְּרַכּוֹת מִשׁוּם דְּבַר אֱלִיָּהוּ, שְׁבְתוֹב

מֵעַל רִגְלֶיךָ וְגו'. הַאִי קָרָא אוֹקְמוּתָהּ, דְּפָרִישׁ לִיָּה
 קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְאֵתִיתִיהּ, בְּגִין לְאַתְדַּבְּקָא
 בְּשִׁכְנֵינְתָּא, דְּכְתִיב, (שמות ג) פִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֵתָּה
 עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא. אֲדַמַּת קֹדֶשׁ, דָּא
 שְׁכִינְתָּא, אֲתִדְבַּקוּתָּא קְדִישָׁא אֲתִדְבַּק מִשָּׂה בְּהֵיא
 שְׁעָתָא לְעֵילָא.

דְּכִדִּין קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָשִׁיר לִיָּה בְּחִיבוּתָּא
 דְּלְעֵילָא, וְאַתְּפַקֵּד רַב מְמַנָּא עַל בֵּיתָא,
 וְאִיהוּ גְזִיר, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד, דְּכְתִיב, (במדבר
 טז) וּפְצַתָּהּ הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ וְגו', וְכְתִיב (במדבר טז) וַיְהִי
 כְּכַלּוֹתוֹ לְדַבֵּר וְגו', וַתִּפָּקַע הָאֲדָמָה. וְכְתִיב, (במדבר י'
 קוּמָה יי'. שׁוּבָה יי'. הָדָא הוּא דְכְתִיב אֲשֶׁר פָּקֵד
 עַל פִּי מֹשֶׁה. עַל פִּי מֹשֶׁה אֲתִתְקַן, וְאַתְּפַקֵּד בְּכָלָא.
 פְּקִידָה דְּמִשְׁכַּן הָזֶה עַל יְדָא דְּמֹשֶׁה, דְּכְתִיב (שמות ג)

לשון הקודש

בְּחִיבוּת שְׁלֹמְעֵלָה, וְנִפְקֵד לְהִיּוֹת
 מְמַנָּה גְדוֹל עַל הַבַּיִת, וְהוּא גּוֹזֵר
 וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה, שְׁכָתוּב (במדבר
 טז) וּפְצַתָּהּ הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ וְגו', וְכְתוּב
 וַיְהִי כְּכַלּוֹתוֹ לְדַבֵּר וְגו', וַתִּפָּקַע הָאֲדָמָה.
 וְכְתוּב (שם י) קוּמָה ה'. שׁוּבָה ה'. זְהוּ
 שְׁכָתוּב אֲשֶׁר פָּקֵד עַל פִּי מֹשֶׁה. עַל פִּי
 מֹשֶׁה נִתְקַן וְנִפְקֵד בְּכָל הַפְּקִידָה שֶׁל
 הַמִּשְׁכָּן הַזֶּה עַל יְדֵי מֹשֶׁה, שְׁכָתוּב

וְאָמַר, (שמות א) אֵל תִּקְרַב הַלֵּם שֶׁל נְעֻלֶיךָ
 מֵעַל רִגְלֶיךָ וְגו'. פְּסוּק זֶה פִּרְשׁוּהוּ,
 שֶׁהַפְּרִידוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְאֵשְׁתוֹ
 כְּדִי לְהִדְבֵּק בְּשִׁכְנֵיהּ, שְׁכָתוּב פִּי הַמָּקוֹם
 אֲשֶׁר אֵתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא.
 אֲדַמַּת קֹדֶשׁ - זו שְׁכִינָה. הַדְּבָקוּת
 קְדוּשָׁה גְדַבֵּק מֹשֶׁה בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
 לְמַעְלָה.
 שְׂאֵז הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קָשִׁיר אוֹתוֹ

פְּקֹד פְּקֻדָּתִי אֶתְכֶם, דְּאִיהוּ הָוּה קוּל, דְּאִפִּיק
 לְהָהוּא דְבוּר, וְעָבִיד לִיה פְּקִידָה לְנַפְקָא מִן
 גְּלוּתָא. וְהַשְׁתָּא אֶתְפְּקֵדָא לְאַמְשָׁכָא קְדָשָׁה מִעִילָא
 לְתַתָּא, כְּמָה דְאֵת אָמַר (שמות כה) וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ
 וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכְכֶם.

וּבְצִלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמִטָּה יְהוּדָה וְגו'. (שמות
 לח) אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָא אֶתְמַר, דְּהָא
 בְּצִלְאֵל מִסְטָרָא דִימִינָא הָוּה, וְאִיהוּ אֶתְקִין תְּקוּנָא
 דְּכָלָא. וְתוּ, דְּהָא יְהוּדָה אִיהוּ שְׁלִיטָא וּמְלָכָא עַל
 כָּל שְׂאָר שְׁבָטִין, וּמְנִיָּה נַפֵּק מָאן דְּאֶתְקִין כָּל
 מִשְׁכָּנָא. בְּצִלְאֵל, הָא אוּקְמוּהָ, בְּצִל אֵל, וּמִאֵן אִיהוּ
 בְּצִל אֵל. דָּא יְמִינָא. וְתוּ, מִסְטָרָא דָּא אֶתְקִין כָּלָא,
 וְיָרִית חֲכָמְתָּא לְמַעַבְד כָּל עֲבִידָא.

וְאֵתוּ אֶהְלִיָּאב בֶּן אַחִיסָמֶד לְמִטָּה דָן, דָּא אִיהוּ
 מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא, דָּא אִיהוּ מִסְטָרָא

לשון הקודש

בְּצִלְאֵל הָיָה מִצַּד הַיְמִינִין, וְהוּא הִתְקִין
 תְּקוּנָה הַכֹּל. וְעוּדָה, שְׁהָרִי יְהוּדָה הוּא
 שְׁלִיטָא וּמְלָךְ עַל כָּל שְׂאָר הַשְּׁבָטִים
 וּמִמֶּנּוּ יֵצֵא מִי שְׁהִתְקִין אֶת כָּל הַמִּשְׁכָּן.
 בְּצִלְאֵל, הָרִי פְּרִשְׁתָּה בְּצִל אֵל. וּמִיָּהוּ
 בְּצִל אֵל? זֶה יְמִין. וְעוּדָה, מִצַּד זֶה הִתְקִין
 הַכֹּל, וְיָרִישׁ חֲכָמָה לַעֲשׂוֹת כָּל מַעֲשֵׂה.
 וְאֵתוּ אֶהְלִיָּב בֶּן אַחִיסָמֶד לְמִטָּה דָן.

(שמות א) פְּקֹד פְּקֻדָּתִי אֶתְכֶם. שְׁהוּא הָיָה
 קוּל שְׁהוּצִיא אֶת אוֹתוֹ דְבוּר וְעָשָׂה לוֹ
 פְּקִידָה לְעֲשׂוֹת מִן הַגְּלוּת, וְעָבִישׁוּ נַפְקָד
 לְהַמְשִׁיךְ קְדָשָׁה מִמַּעְלָה לְמִטָּה, כְּמוֹ
 שְׁנֵאמַר (שם כה) וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי
 בְּתוֹכְכֶם.

וּבְצִלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמִטָּה יְהוּדָה
 וְגו'. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָרִי נֵאמַר שְׁהָרִי

דְּדִינָא קְשִׁיָּא, (נ"א קדִישָׁא) וְהָא אוּקְמוּהָ, דְּהָא מְתֵרִין
 סְטֵרִין אֵלִין, אֶתְעַבִּיד מִשְׁכְּנָא, וְאֶתְתַּקֵּן בְּהוּ,
 לְאֶתְקַשְׂרָא בְּהוּ, לְמַהוּי בֵּין יְמִינָא וּשְׂמַאלָא, וְהָא
 אֶתְמַר וְאוּקְמוּהָ.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים מח) יְפֶה נוֹף מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ
 הַר צִיּוֹן יִרְבְּתִי צְפוֹן קַרְיַת מְלֶךְ רָב. תָּא
 חַזִּי, כִּד בְּרָא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא, אֲשֵׁדִי חַד
 אֲבָנָא יְקִירָא מִתְחַזֵּת בְּרִסֵּי יְקָרִיָּה, וְשָׁקַע עַד
 תְּהוֹמָא, וְרִישָׁא חָדָא דְּתַהוּא אֲבָנָא נְעִיץ גּוֹ תְּהוּמֵי,
 וְרִישָׁא אַחְרָא לְעֵילָא, וְתַהוּא רִישָׁא אַחְרָא עֲלָאָה,
 אִיהוּ חַד נְקוּדָה (עֲלָאָה) דְּקִיָּמָא בְּאֲמֻצְעֵיתָא דְּעֲלָמָא,
 וּמִתַּמָּן אֶתְפָּשֵׁט עֲלָמָא לְיְמִינָא וּשְׂמַאלָא וּלְכָל
 סְטֵרִין, וְאֶתְקַיָּים בְּתַהוּא נְקוּדָה אֲמֻצְעֵיתָא, וְתַהוּא
 אֲבָנָא אֶתְקַרֵּי שְׁתִּיָּה, דְּמִנָּה אֲשְׁתִּיל עֲלָמָא לְכָל

לשון הקודש

הוא את העולם, זרק אבן אחת נכבדה
 מתחת כפא כבודו ושקע אותה עד
 התהום, וראש אחד של אותה אבן נעוץ
 בתוך התהומות, וראש אחר למעלה,
 ואותו הראש האחר העליון הוא נקודה
 אחת (עליונה) שעומדת במרכז העולם,
 ומשם התפשט העולם לימין ולשמאל
 ולכל הצדדים, והתקיים באותה נקדת

זהו מצד השמאל, והו מצד הדין הקשה
 (הקדוש), והרי פְּרֻשָׁה שְׁהַרִי מִשְׁנֵי צְדָדִים
 אלו נעשה המשכן והתתקן בהם
 להתקשר בהם להיות בין ימין ושמאל,
 והרי נתבאר ופְּרֻשָׁה.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים מח) יְפֶה נוֹף מְשׁוּשׁ כָּל
 הָאָרֶץ הַר צִיּוֹן יִרְבְּתִי צְפוֹן קַרְיַת מְלֶךְ
 רָב. כֵּא וְרָאָה, כִּשְׁבְּרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ

סְטָרִין. תּוֹ שְׁתֵּי"ה, שְׁתֵּי י"ה, קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא שְׁוִי
 לָהּ לְמַתְּוֵי יְסוּדָא דְעֵלְמָא וּשְׁתִּילוֹ דְכֻלָּא. (דף רכ"ב ע"ב).

בְּתַלְתָּ גּוּזִין אֶתְפְּשִׁטַּת אֶרְעָא סַחְרֵינִיה דִּהִהוּא
נְקוּדָה, אֶתְפְּשִׁטוּתָא קְדַמָּאָה, סַחְרֵינִיה
דִּהִהוּא נְקוּדָה, כָּל צַחוּתָא וּזְכוּתָא דְאֶרְעָא קִיּוּמָא
תַּמּוֹן, וְתַמּוֹן אִיהוּ. וְהֵאֵי קִיּוּמָא לְעֵילָא עַל כָּל
אֶרְעָא סַחְרֵינִיה דִּהִהוּא נְקוּדָה. אֶתְפְּשִׁטוּתָא תְּנִינָא,
סַחְרֵינִיה דִּהִהוּא אֶתְפְּשִׁטוּתָא קְדַמָּאָה, לָאו אִיהוּ
צַחוּתָא וּזְכוּתָא כְּהִהוּא קְדַמָּאָה, אֲבָל אִיהוּ דְקִיק
וְצַח בְּצַחוּתָא דְעַפְרָא, יִתִּיר מִכָּל שְׂאֵר עֶפְרָא אַחְרָא.
אֶתְפְּשִׁטוּתָא תְּלִיתָאָה, אִיהוּ חֲשׂוּד וְגַסוּ דְעַפְרָא
יִתִּיר מִכָּלְהוּ, וְסַחְרֵינִיה דִּהֵאֵי, קִיּוּמִין מִיּוֹן דִּימָא
דְּאוּקְיָנוּס, דְּאַסְחָר כָּל עֵלְמָא. אֲשַׁתְּכַח דִּהִהוּא
נְקוּדָה קִיּוּמָא בְּאַמְצַעִיתָא, וְכֻלְהוּ גּוּזִין

לשון הקודש

על כל הארץ סביב אותה נקדה. התפשטות שניה סביב אותה התפשטות ראשונה, אין שם צחות וזכות כאותה ראשונה, אבל הוא דק וצח בצחות של העפר יותר מכל שאר עפר אחר. התפשטות שלישית היא חשך ונסות העפר יותר מכלם, וסביב זה עומדים מי האוקינוס שפוכב כל העולם. נמצא שאותה נקדה עומדת

המרכז, ואותה אבן נקראת אבן השתייה, שממנה נשתל העולם לכל הצדדים. עוד שתי"ה – שתי י"ה. הקדוש ברוך הוא שם אותה להיות יסוד העולם והשתלת הכל.

בשלישה גונים התפשטה הארץ סביב אותה נקדה. התפשטות ראשונה סביב אותה נקדה, כל צחות וזכות הארץ שם הם עומדים, ושם הם. וזו עומדת למעלה

דְּאֵתְפִּשְׁטוּתָא דְעֵלְמָא סַחְרָנִיָּה.

אֵתְפִּשְׁטוּתָא קְדַמָּא אִיהוּ בִי מִקְדָּשָׁא, וְכָל
 אֵינּוֹן הִיכְלִין וְעִזְרוֹת, וְכָל הַהוּא
 תְּקוּנָא דִּילִיָּה, וִירוּשָׁלַם, וְכָל מְתָא מְשׁוּרָא וְלִגּוּ.
 אֵתְפִּשְׁטוּתָא תְּנִינָא, כָּל אַרְעָא דִּישְׂרָאֵל
 דְּאֵתְקַדְּשַׁת בְּקַדוּשָׁה. אֵתְפִּשְׁטוּתָא תְּלִיתָאָה, אִיהוּ
 כָּל שְׂאֵר אַרְעָא, אֲתֵר בִּי מוֹתְבָא דְשְׂאֵר עַמּוּיָן.
 וַיֵּמָּא דְאוּקְיָנוּם דְסַחְרָא כִּלְא.

וְהָא אוּקְמוּהָ, דְרָזָא דָּא גּוּוּנִין דְעֵינָא, דְסַחְרָן
 לְהַהוּא נְקוּדָה דְאַמְצַעִיתָא דְעֵינָא, דְאִיהוּ
 חִיזוּ דְכָל עֵינָא, כְּגוּוּנָא דְהַהִיא נְקוּדָה אֲמַצְעִיתָא
 דְקְאֲמְרָן, דְאִיהוּ חִיזוּ דְכִלְא, וְתַמָּן קָאִים בֵּית קְדָשׁ
 הַקְּדָשִׁים, וְאָרוֹן וְכַפֶּרֶת, דְאֵינּוֹן חִיזוּ דְכִלְא.
 אֲשַׁתְּכַת, הַהוּא נְקוּדָה חִיזוּ דְכָל עֵלְמָא. וְעַל דָּא

לשון הקודש

בְּמַרְכָּזוֹ, וְכָל הַגּוּנִים שֶׁל הַתְּפִשְׁטוּת שֶׁל
 הָעוֹלָם סְבִיבָה.

הַתְּפִשְׁטוּת רֵאשׁוֹנָה הוּא בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ, וְכָל אוֹתָם הִיכְלוֹת וְעִזְרוֹת, וְכָל
 אוֹתוֹ תְּקוּן שֶׁלֹּו וִירוּשָׁלַם, וְכָל הָעִיר
 מִהַחֹמוֹת וּפְנִימָה. הַתְּפִשְׁטוּת שְׁנִיָּה –
 כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהַתְּקַדְּשָׁה בְּקַדְּשָׁה.
 הַתְּפִשְׁטוּת שְׁלִישִׁית הוּא כָּל שְׂאֵר

הָאֶרֶץ, מְקוּם בֵּית מוֹשֵׁב שְׂאֵר הָעַמִּים,
 וַיּוֹם הָאוּקְיָנוּם שְׁסוּבְבֵי הַכֹּל.

וְחֲרֵי פְּרֻשָׁה שְׁפוּדָה זֶה גּוּנֵי הָעֵין
 שְׁסוּבְבֵים אוֹתָהּ נְקֻדָּה שֶׁל מַרְכָּז הָעֵין,
 שֶׁהוּא מְרָאָה שֶׁל כָּל הָעֵין, כְּמוֹ שֶׁאוֹתָהּ
 נְקֻדַת הַמַּרְכָּז שְׁאֲמַרְנוּ שֶׁהִיא מְרָאָה שֶׁל
 הַכֹּל, וְשֶׁם עוֹמֵד בֵּית קְדָשׁ הַקְּדָשִׁים
 וְאָרוֹן וְכַפֶּרֶת שֶׁהֵם הַמְרָאָה שֶׁל הַכֹּל.

כְּתִיב, יִפֶּה גּוֹף מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ הַר צִיּוֹן וְגו'. יִפֶּה:
שִׁפִּיר תְּהוּא חִיזוּ וְחִדּוּה דְכֻלָּא. נוֹף: נוֹפָא דְאֵילָנָא
דְאִיהוּ שִׁפִּירוּ דְכֻלָּא.

תָּא חֲזִי, שִׁפִּירוּ דְעֵלְמָא, וְחִיזוּ דְעֵלְמָא, לָא אֶתְחִיזִי
בְּעֵלְמָא, עַד דְאֶתְבְּנִי וְאֶתְקַם מִשְׁכְּנָא, וְעָאל אֲרוֹנָא
לְגוּ קְדָשָׁא. מִהֵיא שְׁעֵתָא, אֶתְחִיזִי חִיזוּ דְכֻלָּא
בְּעֵלְמָא, וְאֶתְתְּקַן עֵלְמָא, וְאֲזִילי בְּהוּא מִשְׁכְּנָא
וּבְהוּא אֲרוֹנָא, עַד דְמָטִי לְהֵיא נְקוּדָה דְאִיהִי
יִפֶּה נוֹף חִדּוּה דְכֻלָּא. כִּיּוֹן דְמָטוּ לְהֵתָם כְּדִין פְּתַח
אֲרוֹנָא וְאָמַר, (תהלים קלב) זֹאת מְנוּחָתִי עַדִּי עַד פֶּה
אֵשֶׁב כִּי אֹיִתִיָּה.

רַבִּי יִיסָא אָמַר, הָאִי קָרָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אָמְרָה
לִיָּה, בְּשַׁעֲתָא דְאֶתְבְּנִי בִי מִקְדָּשָׁא, וְעָאל
אֲרוֹנָא לְאֶתְרִיָּה. רַבִּי חֲזַקִּיָּה אָמַר, קְדָשָׁא בְּרִיךְ

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

הַכָּל בְּעוֹלָם וְהִתְתַּקֵּן הָעוֹלָם, וְהוֹלְכִים
בְּאוֹתוֹ מִשְׁכָּן וּבְאוֹתוֹ אֲרוֹן, עַד שְׁמֹנְעִים
לְאוֹתָהּ נְקֻדָּה שֶׁהִיא יִפֶּה נוֹף שְׂמַחַת
הַכָּל. כִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעוּ לְשָׁם, אִז פְּתַח הָאֲרוֹן
וְאָמַר, (תהלים קלב) זֹאת מְנוּחָתִי עַדִּי עַד פֶּה
אֵשֶׁב כִּי אֹיִתִיָּה.

רַבִּי יִיסָא אָמַר, הַפְּסוּק הַזֶּה אָמְרָה
אוֹתוֹ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעֲה שְׁנֵבְנָה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ וְנִכְנַס הָאֲרוֹן לְמִקְוָמוֹ. רַבִּי

נִמְצָא שְׂאוֹתָהּ נְקֻדָּה הִיא הַמְרָאָה שֶׁל
כָּל הָעוֹלָם. וְעַל זֶה כְּתוּב יִפֶּה נוֹף מְשׁוּשׁ
כָּל הָאָרֶץ הַר צִיּוֹן וְגו'. יִפֶּה – יִפֶּה אוֹתוֹ
הַמְרָאָה וְשְׂמַחַת הַכָּל. נוֹף – נוֹף הָאֵילָן,
שֶׁהוּא הַיְפִי שֶׁל הַכָּל.

כֵּן וְרָאָה, הַיְפִי שֶׁל הָעוֹלָם וְהַמְרָאָה
שֶׁל הָעוֹלָם לֹא נִרְאָה בְּעוֹלָם, עַד שְׁנֵבְנָה
וְהוֹקַם הַמִּשְׁכָּן וְנִכְנַס הָאֲרוֹן לְתוֹךְ
הַקְּדֵשׁ: מֵאוֹתָהּ שַׁעֲה נִרְאָה הַמְרָאָה שֶׁל

הוא אָמַר לִיה, עַל בְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל, כִּד יִשְׂרָאֵל
עֲבָדִין רְעוּתִיה, דְּהָא כְּדִין קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא יְתִיב
עַל בְּרַסֵּי יְקָרִיה, וְחַיִּים עַל עֲלָמָא, וּבִרְכָה וְשָׁלוֹם
וְחִבּוּתָא דְכָלָא אֲשַׁתְּכַח. וּכְדִין אָמַר זֹאת מְנוּחָתִי
עַדִּי עַד.

וְתָא חַזִּי, בְּשַׁעְתָּא דְכָלְהוּ אוּמָנִין שָׂאֲרוּ לְמַעְבַּד
אוּמָנוּתָא, הֵהוּא עוֹבְדָא מִמָּשׁ דְּשָׂרָאן, אִיהִי
אֲשַׁתְּלִימַת מְגֻרְמָה. אִינוּן שָׂרָאן, וְאִיהִי אֲשַׁלִּימַת
עֲבִידָתָא, אִיהִי מִמָּשׁ, מְנַלָּן, דְּכַתִּיב וְתִכַּל כָּל
עֲבֹדַת מוֹשְׁכֵן אֱהֵל מוֹעֵד.

כְּגוֹנוּנָא דָּא (בראשית ב) וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. וְאִי
תִּימָא, וַיִּכַּל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַדָּאִי
חֲכִי הוּא, דְּכָל עֲלָמָא, אָף עַל גַּב דְּכָל עֲבִידָן
אֲשַׁתְּלִימוּ כָּל חַד וְחַד, עֲלָמָא כְּלָא לָא הָוָה שְׁלִים
בְּקִיּוּמִיה, עַד דְּאָתָּא יוֹמָא שְׁבִיעָאָה, דְּכַד אָתָּא

לשון הקודש

מִמָּשׁ שֶׁהִתְחִילוּ הֵיחָא נִשְׁלָם מַעֲצָמוֹ. הֵם
מִתְחִילִים - וְהִיא מִשְׁלִימָה אֶת הַמַּעֲשֶׂה,
הִיא מִמָּשׁ. מִנּוּן לָנוּ? שְׁפַתוֹב וְתִכַּל כָּל
עֲבֹדַת מוֹשְׁכֵן אֱהֵל מוֹעֵד.

כְּמוֹ זֶה - (בראשית ב) וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ. וְאִם תֵּאמַר, וַיִּכַּל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי - וַדָּאִי כִּף הוּא! שְׁפַל הָעוֹלָם,
אָף עַל גַּב שְׁפַל הַמַּעֲשִׂים נִשְׁלָמוּ כָּל

הַזְקִיָּה אָמַר, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר
אוֹתוֹ עַל בְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל בְּשִׁישְׁרָאֵל
עוֹשִׂים רְעוּנוֹ, שְׁחֵרֵי אִזּוּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא יוֹשֵׁב עַל פְּסָא כְּבוֹדוֹ וְחָס עַל
הָעוֹלָם, וּבִרְכָה וְשָׁלוֹם וְחִבּוּבוֹת הַכָּל
נִמְצָאִים. וְאִזּוּ אָמַר, זֹאת מְנוּחָתִי עַדִּי עַד.
וּבַא רְאָה, בְּשַׁעָה שְׁפַל הָאֲמָנִים
הִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת הָאֲמָנוֹת, אוֹתוֹ מַעֲשֶׂה

יִזְמַא שְׁבִיעָא, כִּדִּין אֲשֶׁתְּלִימו כָּל עֲבִידָן, וְאֲשֶׁלִּים
 בִּיה קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא עֲלֵמָא, תָּדָא הוּא דְכְּתִיב
 וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלֵאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה.
 בְּהַאי, אֲשֶׁתְּלִים בְּקִיּוּמָא כָּל עֲבִידָתָא דְעַבְדָּא, וְעַל
 דָּא וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי.

וְכֹד אֲתַבְּנִי בִי מִקִּדְשָׁא, כָּל עֲבִידָתָא דְאֲתַעְבִּיד,
 אִיהִי מִגְּרָמָה אֲתַעְבִּידָתָא. אֲמַנִּין שְׂרָאן,
 וְעִבְדָתָא אֲתַחֲזִיאָת לֹון לְמַעְבְּדָא, וְאֲתַרְשִׁימָת
 קַמִּיָּהוּ, וְאֲשֶׁתְּלִימָת הִיא מִגְּרָמָה. וְהָא אִוְקַמְוָה,
 דְכְּתִיב, (מלכים א' ו) וְהִפִּית בְּהַפְּנוֹתוֹ. וְהִפִּית כִּי אֲשֶׁר
 בָּנָהוּ לָא כְּתִיב. אֲלָא בְּהַפְּנוֹתוֹ. דְּאִיהִי אֲשֶׁתְּלִימָת
 מִגְּרָמָה. וְכְּתִיב אֲבָן שְׁלֵמָה מִסַּע נְבֻנָה. בָּנוּהוּ לָא
 כְּתִיב. אֲלָא נְבֻנָה הוּא מִגְּרָמִיה נְבֻנָה, וְכֵן בְּכָל
 עֲבִידָתָא דְּאִיהִי קִדְשָׁא, אִיהִי אֲשֶׁתְּלִימָת מִגְּרָמָה.

(דף רכ"ג ע"א)

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

וּכְשֶׁנִּבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כָּל מַעֲשֵׂה
 שְׁנַעֲשֵׂה - נַעֲשֵׂה מִעֲצָמוֹ. הָאֲמִנִּים
 הַתְּחִילוּ - וְהַמַּעֲשֵׂה נִרְאָה לָהֶם
 לְהַעֲשׂוֹת וְנִרְשָׁם לִפְנֵיהֶם וְהִשְׁתַּלֵּם
 מִעֲצָמוֹ. וְהָרִי פְּרֻשׁוֹהָ, שְׁכֵתוֹב (מלכים א' ו)
 וְהִפִּית בְּהַפְּנוֹתוֹ. לֹא כְּתוֹב וְהִפִּית כִּי אֲשֶׁר
 בָּנוּהוּ, אֲלָא בְּהַפְּנוֹתוֹ, שֶׁהוּא נִשְׁלֵם
 מִעֲצָמוֹ. וְכְּתוֹב אֲבָן שְׁלֵמָה מִסַּע נְבֻנָה.

אֶחָד וְאַחַד, כָּל הָעוֹלָם לֹא הָיָה שְׁלֵם
 בְּקִיּוּמוֹ עַד שֶׁבָּא הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. שְׁכֵתוֹב
 הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, אִזּוּ נִשְׁלָמוּ כָּל הַמַּעֲשִׂים,
 וְהַשְּׁלֵם בּוֹ הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
 הָעוֹלָם. וְהוּא שְׁכֵתוֹב וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי מְלֵאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. בְּזֶה
 נִשְׁלָם, בְּקִיּוּם כָּל מַעֲשֵׂה שְׁנַעֲשֵׂה, וְעַל זֶה
 וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי.

וּבְצִלְאֵל בֶּן אֹרִי בֶן חוּר. (שמות לח) הֲאִי קָרָא
 אֹלִיפְנָא, דְּרוּחַ קִדְשָׁא אֲכַרְיִז עָלֶיהָ
 לְעֵינֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, וְאָמַר וּבְצִלְאֵל בֶּן אֹרִי בֶן חוּר
 לְמַטֵּה יְהוּדָה עָשָׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה יי' אֶת
 מֹשֶׁה. וְאֵתוּ אֶהְלִיָּאב בֶּן אַחִיסָמְדָא. מָאִי וְאֵתוּ.
 אֶלָּא אֹלִיפְנָא, דְּאֶהְלִיָּאב לָא עָבִיד עֲבִידְתָּא
 בְּלַחְזוּדוּי, אֶלָּא עִם בְּצִלְאֵל, וְעַמִּיָּה עָבִיד כָּל מַה
 דְּעָבִד. הָדָא הוּא דְכָתִיב וְאֵתוּ, וְאֵתוּ וְלָא
 בְּלַחְזוּדוּי. מָפָאן דְּשִׁמְאֵלָא אִיהִי בְּכֻלָּל יְמִינָא
 תְּדִיר. וְעַל דָּא כְּתִיב וְאֵנִי הִנֵּה נִתְּתִי אֵתוּ אֶת
 אֶהְלִיָּאב, דָּא יְמִינָא וְדָא שִׁמְאֵלָא.

אֱלֹה פְּקוּדֵי הַמְּשָׁפָן מְשָׁפָן הָעֵדוּת אֲשֶׁר פָּקַד
 עַל פִּי מֹשֶׁה וְגו'. (שמות לח) רַבִּי יִיסָא אָמַר,
 בֵּינָן דְּעָבְדוּ כָּל חַפְיָמִיָּא יַת מְשָׁפָא, אֲעֻטְרִידְ

לשון הקודש

עָשָׂה מַעֲשֵׂה לְבָדוּ, אֶלָּא עִם בְּצִלְאֵל,
 וְעַמּוּ עָשָׂה כָּל מַה שֶּׁעָשָׂה. זְהוּ שְׁכַתוּב
 וְאֵתוּ, וְאֵתוּ וְלָא לְבָדוּ. מָפָאן שֶׁהַשְּׂמָאל
 בְּכֻלָּל יְמִין תְּמִידָא, וְעַל זֶה פְּתוּב (שמות לא)
 וְאֵנִי הִנֵּה נִתְּתִי אֵתוּ אֶת אֶהְלִיָּהב. זֶה
 יְמִין וְזֶה שְׂמָאל.

אֱלֹה פְּקוּדֵי הַמְּשָׁפָן מְשָׁפָן הָעֵדוּת אֲשֶׁר
 פָּקַד עַל פִּי מֹשֶׁה וְגו'. רַבִּי יִיסָא אָמַר,
 בֵּינָן שֶׁעָשׂוּ כָּל הַחֲכָמִים אֶת הַמְּשָׁפָן,

לָא כְּתוּב בְּנֵהוּ, אֶלָּא נִבְנָה, הוּא
 מַעֲצָמוּ נִבְנָה. וְכָל בְּכָל מַעֲשֵׂה שֶׁהוּא
 קְדוּשָׁא, מִשְׁתַּלֵּם מַעֲצָמוּ.

וּבְצִלְאֵל בֶּן אֹרִי בֶן חוּר. פְּסוּק זֶה
 לְמַדְנֵה, שְׂרוּחַ הַקִּדְשׁ הַכְּרִיזָה עָלָיו לְעֵינֵי
 יִשְׂרָאֵל וְאָמַר: וּבְצִלְאֵל בֶּן אֹרִי בֶן חוּרִי
 לְמַטֵּה יְהוּדָה עָשָׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה הו'
 אֶת מֹשֶׁה. וְאֵתוּ אֶהְלִיָּהב בֶּן אַחִיסָמְדָא,
 מַה זֶה וְאֵתוּ? אֶלָּא לְמַדְנֵה שֶׁאֶהְלִיָּהב לָא

לְמַהֲדָר הַשְּׁבָנָא, מִכָּל אֵינֹן עֵבִידֵן דְּאִתְעֵבִידוּ
 בֵּיהּ. מָאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּכָל חֲשַׁבְּן וְחוֹשְׁבֵן, כִּד
 הָוָה אִתְעֵבִיד חֲשַׁבְּנָא, הָכִי אִתְקַיָּים הֵהוּא עֵבִידָא,
 וְאִתְקַיָּים בְּאַתְרֵיהּ.

וְיִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ כְּמָה דְּאִתְרַעוּ בְּמָה דְּנִדְיָבוּ
 בְּקַדְמֵיתָא, הָכִי נָמִי אִתְרַעוּ בְּהֵהוּא
 חֲשַׁבְּנָא, וְכִדִּין אִתְקַיָּים כָּל עֵבִידָא, בְּהֵהוּא רַעוּתָא.
 וְעַל דָּא אֶצְטְרִיךְ הָכָא חֲשַׁבְּנָא, בְּגִין דְּבִהֲאֵי
 אִתְקַיָּים עֵבִידָא. אֱלֹה כְּתִיב, וְלֹא כְּתִיב וְאֱלֹה.
 אֱלֹא דָא אִיהוּ חֲשַׁבְּנָא דְּפָסִיל כָּל חוֹשְׁבֵנִין
 דְּעֵלְמָא, וְדָא אִתְקַיָּים יְתִיר מִכְּלָהוּ, דְּבִהֲאֵי
 אִתְקַיָּים מִשְׁבָּנָא, וְלֹא בְּאַחְרָא.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה לג) וְהָיָה אֱמוּנַת עֲתִידָא חֲסָן
 יְשׁוּעוֹת חֲכָמַת וְדַעַת יִרְאֵת יְיָ הִיא אוֹצְרוֹ.
 הֵאֵי קָרָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא, אֲבָל הָא תַּנִּינָן, כָּל פֶּר

לשון הקודש

רְצוֹן. וְלִבְנֵי צָרִיד כָּאֵן חֲשַׁבּוֹן, מִשׁוּם
 שְׂבֻחַה מִתְקִיָּים הַמַּעֲשֶׂה. אֱלֹה כְּתוּב, וְלֹא
 כְּתוּב וְאֱלֹה. אֱלֹא זֶהוּ חֲשַׁבּוֹן שְׁפוּסִיל
 אֵת כָּל הַחֲשַׁבּוֹנוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, וְזֶה
 הַתְקַיָּים יוֹתֵר מִכָּלֵם, שְׂבֻחַה הַתְקַיָּים
 הַמִּשְׁבָּן וְלֹא בְּאַחֵר.

פְּתַח וְאָמַר, (שם א) וְהָיָה אֱמוּנַת עֲתִידָא
 חֲסָן יְשׁוּעַת חֲכָמַת וְדַעַת יִרְאֵת ה' הִיא

צָרִיד לְהַחְזִיר חֲשַׁבּוֹן מִכָּל אוֹתָם
 הַמַּעֲשִׂים שְׁנַעֲשׂוּ בוֹ. מָה הַמַּעֲשִׂים? מִשׁוּם
 שְׂכָל חֲשַׁבּוֹן וְחֲשַׁבּוֹן, כְּשֶׁהִיָּה נַעֲשֶׂה
 חֲשַׁבּוֹן, כִּד הַתְקַיָּים אוֹתוֹ מַעֲשֶׂה,
 וְהַתְקַיָּים בְּמִקּוּמוֹ.

וְיִשְׂרָאֵל כָּלֵם, כְּמוֹ שְׁנַתְרַצוּ בְּמָה
 שְׁנִדְבּוּ בְּרֵאשׁוֹנָה, גַּם כִּד הַתְרַצוּ בְּאוֹתוֹ
 חֲשַׁבּוֹן, וְאֵן הַתְקַיָּים כָּל הַמַּעֲשֶׂה בְּאוֹתוֹ

נֶשֶׁ דְאִתְעַפֵּק בְּאוֹרֵי תֵּא בְּהֵאֵי עֲלֵמָא, וְזִכִּי לְמִקְבַּע
 עֵתִין לָהּ, אֶצְטְרִיךְ בְּאַמוּנָה, דְרַעוּתָא דִּילִיָּה יִתְכַוֵּין
 לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְיִתְכַוֵּין לְשֵׁם שָׁמַיִם, בְּגִין
 דְאַמוּנָה לְהִכִּי אִתְכַּוֵּון. חֶסֶן יִשׁוּעוֹת, לְאַכְלָלָא
 רַחֲמֵי בְּדֵינָא. חֲכָמַת וְדַעַת, דְתֵרִין אֵלִין שְׂרָאן דָּא
 עַל דָּא. דָּא טָמִיר וְגִנּוּז, לְאַשְׂרָאָה דָּא עַל דָּא.

יִרְאֵת יִי' הִיא אוֹצְרוֹ. אוֹצְרוֹ דְכָל אֵלִין, בְּגִין
 דְהֵאֵי יִרְאֵת יִי', נְקִיט פֶּל אֵינּוֹן גַּחְלִין,
 וְאִיָּהִי אִתְעַבִּידַת אוֹצֵר לְכַלְהוֹ. וְכֵד נְפַקִּין מִנָּה כָּל
 אֵינּוֹן גְּנִיזוֹן כְּלָהוֹ, אֶפִּיק לֹזן בְּחוּשְׁפָּנָא. מְנַלָּן.
 דְכַתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) עֵינֶיךָ בִּרְכוֹת בְּחֻשְׁבוֹן. בְּחֻשְׁבוֹן
 וְדָאֵי עֲבִיד, וְאֶפִּיק אֵינּוֹן בִּרְכוֹת מִיָּם, וְאַשְׁנַח
 לְאַפְקָא כְּלָא בְּחוּשְׁפָּנָא. (נִי"א וְאַשְׁקוּ לְכַלְלָא).

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

יִרְאֵת ה' הִיא אוֹצְרוֹ - אוֹצְרוֹ שֶׁל כָּל
 אֱלֹהִים, מִשׁוּם שִׁירְאֵת ה' הוּזוּ לִוְכַחַת כָּל
 אוֹתָם גַּחְלִים, וְנַעֲשִׂית אוֹצֵר לְכָלֶם.
 וּכְשִׁינְצֵאִים מִמֶּנָּה כָּל אוֹתָם גְּנִיזִים כְּלָם,
 מוֹצִיָּאָה אוֹתָם בְּחֻשְׁבוֹן. מְנִין לָנוּ?
 שְׁכַתוּב (שִׁיר ז) עֵינֶיךָ בִּרְכוֹת בְּחֻשְׁבוֹן.
 בְּחֻשְׁבוֹן וְדָאֵי עוֹשָׂה, וּמוֹצִיָּאָה אוֹתָם
 בִּרְכוֹת מִיָּם, וּמְשַׁנְיָהָ לְהוֹצִיא הַכָּל
 בְּחֻשְׁבוֹן. (וּמְשַׁקִּים לְכָלֶם)

אוֹצְרוֹ. פְּסוּק זֶה פֶּרְשׁוֹהוּ הַחֲבֵרִים, אֲבָל
 הָרִי שְׁנִינוּ, כָּל אָדָם שֶׁמֵּתְעַפֵּק בַּתּוֹרָה
 בְּעוֹלָם הַזֶּה וְזוֹכֵה לְקַבֵּעַ לָהּ עֵתִים, צְרִיךְ
 בְּאַמוּנָה, שְׂרַצוֹנוֹ יִתְכַּוֵּין לְקוּדְשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, יִתְכַּוֵּין לְשֵׁם שָׁמַיִם, מִשׁוּם שֶׁאַמוּנָה
 לְכַד הַתְּכַוֵּנָה. חֶסֶן יִשׁוּעַת, לְכַלֵּל רַחֲמֵים
 בְּדִין. חֲכָמַת וְדַעַת, שְׁשִׁנְי אֱלֹה שׁוֹרִים
 זֶה עַל זֶה. זֶה טָמִיר וְגִנּוּז, לְהַשְׁרֹת זֶה
 עַל זֶה.

וְעַל דָּא אֶקְרִי אַמוּנָה. וּבְכֻלָּא אֶקְרִי אַמוּנָה, וְהָא
 אוֹקִימְנָא. וּמָה אִי הָכָא אֶצְטְרִיךְ לְאַתְוָאָה
 מְהִימְנוּתָא, לְשָׂאָר מְלִי דְעֵלְמָא עַל אַחַת פְּמָה
 וּבְכַמָּה. וְעַל דָּא, קְדוּשָׁא בְרִיךְ הוּא תְּהוּ אֹדְעֵ לְהוּ
 לְכָל יִשְׂרָאֵל, רְזָא דְמְהִימְנוּתָא דִּילְהוּ, בְּכָל מַה
 דְעֵבְדוּ, וּבְכֻלָּא אֶתְמַר.

רְבִי יוֹסִי וְרְבִי יִצְחָק הָיוּ אֲזִילֵי בְּאַרְחָא, אָמַר רְבִי
 יוֹסִי, וְדָאֵי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֶתְרַעֵי בֵּיה
 בְּבַצְלָאֵל לְעֵבִידַת מְשַׁבְּנָא, יִתִּיר מְכָל יִשְׂרָאֵל,
 אָמַר לִיה, שְׁמָא גְרִים, וְהָא אוֹקִמְנוּתָא,
 דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׁוִי שְׁמָהֶן בְּאַרְעָא, לְאַתְעֵטְרָא
 (ס"א לְאַתְעֵטְרָא) בְּהוּ, וּלְמַעַבְד בְּהוּ עֵבִידַתָּא בְּעֵלְמָא,
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים מז) אֲשֶׁר שָׁם שְׁמוֹת בְּאַרְיָן.
 אָמַר לִיה, רְזָא אִיתְהוּ הָכָא, יְהוּדָה מְסַטֵּר שְׁמָאֵלָא
 תְּהוּ, וְאַתְהָדֵר וְאַתְדַּבֵּק בִּימִינָא. וְעַל דָּא,

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אָמַר רְבִי יוֹסִי, וְדָאֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 הַתְרַצָּה בְּבַצְלָאֵל לְעֵבֹדַת הַמְשַׁכְּנֵי יוֹתֵר
 מְכָל יִשְׂרָאֵל. לְמָה? אָמַר לוֹ, הַשֵּׁם גּוֹרֵם,
 וְהָרִי פְּרִשְׁוֵהָ, שְׁתַּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׁם
 שְׁמוֹת בְּאַרְיָן לְהַתְעַטֵּר (לעורר) בְּהֵם
 וּלְעֵשׂוֹת בְּהֵם מַעֲשֵׂה בְּעוֹלָם. וְהוּ שְׁכַתוּב
 (תהלים מז) אֲשֶׁר שָׁם שְׁמוֹת בְּאַרְיָן.

אָמַר לוֹ, סוּד הוּא בָּאֵן. יְהוּדָה הִיָּה מַצֵּד

וּלְכַן נִקְרְאוּ אַמוּנָה, וּבְכָל נִקְרְאוּת
 אַמוּנָה, וְהָרִי בְּאַרְנֹנ. וּמָה אִם פְּאֵן צְרִיךְ
 לְהִרְאוֹת אַמוּנָה – לְשָׂאָר דְּבָרֵי הָעוֹלָם
 עַל אַחַת פְּמָה וּבְכַמָּה. וְעַל זֶה הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא הִיָּה מוֹדִיעַ לְכָל יִשְׂרָאֵל סוּד
 הַנְּאֻמָּנוֹת שְׁלָהֶם בְּכָל מַה שְׁעֵשׂוּ, וְהַכָּל
 נִתְבָּאָר.

רְבִי יוֹסִי וְרְבִי יִצְחָק הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ.

בְּסֹטְרָא דָּא אֲתַעְבִּיד מִשְׁכְּנָא, שְׂאֲרֵי מִסְטָר
 שְׂמָאֵלָא, וְאֲתַדְבֵּק בְּסֹטְרָא יְמִינָא, וְלִבְתַּר אֲתַכְּלִיל
 דָּא בְּדָא, וְאֲתַעְבִּיד כֹּלָא יְמִינָא. כְּגוּוּנָא דָּא
 אֲזַרִּיתָא, שְׂאֲרֵי מִשְׁמָאֵלָא, וְאֲתַדְבֵּק בְּיְמִינָא,
 וְאֲתַכְּלִיל דָּא בְּדָא, וְאֲתַעְבִּיד כֹּלָא יְמִינָא. רְאוּבֵן
 שָׂרָא מִיְמִינָא, וְסָטָא לְשְׂמָאֵלָא, וְנִטְלוּ עִמּוּהָ אֵינוֹן
 שְׂאֵר שְׁבָטִין, דְּאֵינוֹן שְׂמָאֵלָא, בְּגִין דְּשְׂאֲרֵי מִיְמִינָא
 וְסָטָא לְשְׂמָאֵלָא.

יְהוּדָה שָׂרָא מִשְׂמָאֵלָא, וְסָטָא לְיְמִינָא, שָׂרָא
 מִשְׂמָאֵלָא, בְּגִין דְּאֲתֵי מִסְטָר שְׂמָאֵלָא,
 וְאֲתַדְבֵּק בְּיְמִינָא, וּמִשְׁכְּנָא בְּסֹטְרָא דָּא אֲתַעְבִּיד.
 שְׂאֲרֵי מִסְטָר שְׂמָאֵלָא, וְאֲתַדְבֵּק בְּסֹטְרָא יְמִינָא, וְעַל
 דָּא, בְּצִלְאֵל אִיהוּ דְּאֲתֵי מִסְטְרִיהָ, עֶבֶד מִשְׁכְּנָא
 וְאֲתַתְּקֵן לְגַבִּיהָ. וְהָא אוּקְמוּתָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אֲתַרְעֵי בֵיהּ, וּבְרִיר לִיהּ מִכֹּלָא (דף רכ"ג ע"ב)
 לְעֵבִידתָא דָּא.

לשון הקודש

וְנִסְעוּ עִמּוּ שְׂאֵר הַשְּׁבָטִים שֶׁהֵם שְׂמָאֵל,
 מִשׁוּם שֶׁהִתְחִיל מִיְמִין וְסָטָא לְשְׂמָאֵל.
 יְהוּדָה הִתְחִיל מִשְׂמָאֵל וְסָטָא לְיְמִין.
 הִתְחִיל מִשְׂמָאֵל, מִשׁוּם שֶׁבָּא מִצַּד
 שְׂמָאֵל, וְנִדְבַק בְּיְמִין, וְהִמְשִׁיךְ נַעֲשֶׂה
 בְּצַד הַזֶּה. הִתְחִיל מִצַּד שְׂמָאֵל וְנִדְבַק
 בְּצַד יְמִין. וְעַל זֶה בְּצִלְאֵל, שְׂבָא מֵהַצַּד

הַשְּׂמָאֵל, וְחֹזֵר וְנִדְבַק בְּיְמִין, וְעַל זֶה
 בְּצַד זֶה נַעֲשֶׂה הִמְשִׁיכֵן. הִתְחִיל מִצַּד
 שְׂמָאֵל, וְנִדְבַק בְּצַד יְמִין, וְאַחֵר כִּד
 נִכְלָל זֶה בְּזֶה וְנַעֲשֶׂה הַכֹּל יְמִין. כְּמוֹ כֵּן
 הַתּוֹרָה מִתְחִילָה מִשְׂמָאֵל וְנִדְבַקת
 בְּיְמִין, וְנִכְלָל זֶה בְּזֶה וְנַעֲשֶׂה הַכֹּל יְמִין.
 רְאוּבֵן הִתְחִיל מִיְמִין וְסָטָא לְשְׂמָאֵל,

וַיֵּהָב לַיהוָה חֲכָמָה וּתְבוּנָה וְדַעַת, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ.
 בְּגִין דְּעַמִּיּוּהָ הָזָה בְּקִדְמִיתָא סְכִלְתָּנוּ דְּלִבָּא,
 דְּכַתִּיב וּבְלִבְכֶם כָּל חֲכָמֵי לֵב נָתַתִּי חֲכָמָה. בְּגִין
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא יְהִיב חֲכָמְתָא, אֶלָּא לְמַאן
 דְּאִית בֵּיה חֲכָמְתָא, וְאוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא וְאַתְמַר. וְכֵן
 כְּבַוּוֹנָא דָּא בְּעֲלָאֵל. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בְּעֲלָאֵל
 שְׁמִיּוּהָ גָרִים לִיהוָה, וְעַל חֲכָמְתִּיהָ אֶקְרִי חֲכִי, וְרוּא
 דְּמִלָּה בְּעֲלָאֵל, בְּעַל אֵל.

פְּתַח וְאָמַר, (שיר השירים ב) כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר בֵּן דְּדוּדֵי
 וְגו'. בְּעַלּוֹ: הֵינְנוּ בְּעֲלָאֵל, דְּאִיהוּ אֶתְקִין
 מִשְׁכְּנָא, וְעָבִיד לִיהוָה. דְּכַתִּיב חֲמֻדָּתִי וַיִּשְׁכַּבְתִּי.
 דְּמִשְׁכְּנָא חֲמֻדָּא אִיהוּ לְמִיתַב בֵּיה, דְּאִיהוּ עָבִיד
 חֲמֻדָּא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וּכְנַסַת יִשְׂרָאֵל יִתְבָּא בְּעַלָּא
 דְּאֵל. וְדָא אִיהוּ בְּעֲלָאֵל.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

שְׁמַעוֹן אָמַר, בְּעֲלָאֵל – שְׁמוֹ גָרַם לוֹ,
 וְעַל חֲכָמְתוֹ נִקְרָא כֶּהָ, וְסוּד הַמִּלָּה
 בְּעֲלָאֵל – בְּעַל אֵל.

פְּתַח וְאָמַר, (שיר ב) כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר
 בֵּן דְּדוּדֵי וְגו'. בְּעַלּוֹ – הֵינְנוּ בְּעֲלָאֵל,
 שֶׁהוּא הַתְּקִין הַמְּשָׁכֵן וְעָשָׂה אוֹתוֹ,
 שְׁכַתוֹב חֲמֻדָּתִי וַיִּשְׁכַּבְתִּי. שֶׁהַמְּשָׁכֵן
 נְחָמֵד לְשַׁכַּת בּוֹ, שֶׁהוּא עָשָׂה חֲמֻדָּה
 לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וּכְנַסַת יִשְׂרָאֵל יוֹשְׁבַת
 בְּעַל הָאֵל. וְזֶהוּ בְּעֲלָאֵל.

עָשָׂה אֵת הַמְּשָׁכֵן וְהַתְּקִין אֶצְלוֹ.
 וְהָרִי פְּרֻשָׁה שֶׁהַקּוּדֶשׁ כְּרוּךְ הוּא רָצָה
 בּוֹ, וּבָרַר אוֹתוֹ מִכָּלֶם לַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה.

וְנָתַן לוֹ חֲכָמָה וּתְבוּנָה וְדַעַת, כְּמוֹ
 שְׂבָאָרוּהָ, מִשׁוּם שְׁעֵמוֹ הָיָה כְּרָאשׁוֹנָה
 הַשֶּׁבֶל הַלֵּב, שְׁכַתוֹב (שְׁמוֹת לא) וּבְלִבְכֶם כָּל
 חֲכָמֵי לֵב נָתַתִּי חֲכָמָה. מִשׁוּם שֶׁהַקּוּדֶשׁ
 כְּרוּךְ הוּא לָא נוֹתֵן חֲכָמָה אֶלָּא לְמִי
 שִׁישׁ בּוֹ חֲכָמָה, וּפְרֻשָׁה הַחֲבָרִים
 וְנִתְבָּאָר, וְכֵן כְּמוֹ כֵּן בְּעֲלָאֵל. רַבִּי